

Ingenol mebutát v terapii aktinických keratóz temene hlavy

MUDr. Alena Štukavcová

Kožní ambulance Uherskohradištské nemocnice, a. s.

Anamnéza

Muž, 72 let, polymorbidní imunokompromitovaný svobodný pacient žijící v domově důchodců. V rodinné anamnéze se vyskytují nádorová onemocnění (otec zemřel v 39 letech na karcinom žaludku, matka zemřela v 77 letech na karcinom konečníku, bratr se léčí s hypertenzí). Pacient je nekuřák, abstinents, nonalergik, dříve pracoval jako vedoucí montáží. Výčet diagnóz: esenciální hypertenze III. st. dle WHO, fibrilace síní (prvotní 9/2016) myastenia gravis od 10/2008 seropozitivní generalizovaná bez tymomu (stp, aplikaci IVIG a kortikosteroidů – poslední 8/2014), hyperglykemie – vs. steroidní diabetes, benigní polyposa žaludku, stp. aftosní antrumgastropatie, divertikulóza sigmoidu a colon descendens, klidné vnitřní hemorhoidy, smíšená hyperlipidemie, fibrosteatosis hepatis, obesitas, chronický vertebrogenní algický syndrom, stp. kompresi obratle Th12, oboustranná coxarthróza III. st, seronegativní reaktivní artritida levého hlezna, stp. spondylodiscitidě L3/4 v 10/2014, osteoporóza – stp. biologické léčbě 2017, stp. pertrochanterické fraktury levého femuru 7/2018, stp. femoropopliteální flebotrombóze PDK 2011, stp. recidivujících varikoflebitidách obou DKK, stp. CMP 2003, reziduální paresa n. VII l.dx., stp. vertebrobasilární insuficienci 1998, syndrom spánkové apnoe, stp. akutní norovirové gastroenteritidy, stp. salmonelové sepsi 8/2014 s následnou akutní osteomyelitidou levé paty, stp. recidivující clostridiové enterokolitidy od 12/2014 do 4/2015 celkem 4 ataky, stp. herpes zoster LHK 1/2015, stp. ulcera cruris l. sin, flebolymphoedema EI bilat. praec l. sin, stp. CHCE, stp. operaci oboustranné tříselné kýly v dětství.

Farmakoterapie: Prednison 20 mg, Helicid 20 mg, Cellcept 500 mg, Equoral 25 mg, Prestance 5/5, Mestison 60 mg, Kalcium chloratum, Caltrate plus, Furon 40 mg, Xarelto 15 mg, Tardyferon, Apo-allopurinol, Concor cor 5 mg.

Nynější onemocnění

Pacient byl odeslán praktickou lékařkou ke kožnímu vyšetření a terapii ulcera cruris l. sin. Při vyšetření 15. 6. 2018 v naší kožní ambulanci zahájena terapie, jako vedlejší nálezy popsány ulcerující tumorózní útvar vel. 0,5 x 1 cm na vertexu capilitia a s podezřením na spinoculární karcinom odeslán k excizi s histologickou verifikací (HV). Excize byla provedena na chirurgii 19. 10. 2018. Histologicky popsán středně diferencovaný rohovějící spinoculární karcinom kůže s ložiskovitě nekroticky změněnou povrchovou hyperkeratotickou vrstvou, dále zachyceno ložisko aktinické keratózy proliferující typ. Spodina i okraje jsou volné. Provedeno onkologické hlášení a staging – RTG S+P bez patologie, sono uzlin krku bez patologické lymfadenopatie. Pacient byl informován o povaze onemocnění, nutnosti důsledné fotoprotekce a pravidelného sledování při dispenzarizačních kožních kontrolách.

Status localis

Na temeni hlavy po celé neovlasené ploše i v okolí jizvy jsou disperzně rozseta erytematosquamózní ložiska od velikosti 3 x 3 mm do 20 x 15 mm nepravidelně ohraničené, kůže v některých okresech atrofická, místy ektazie. Vzhledem k morfologickým charakterům projevů, lokalizaci ve fotopredilekci, anamnéze a předchozího výsledku HV bylo vysloveno

podezření na aktinické keratózy. Terén lze popsat jako „carcinoma field“.

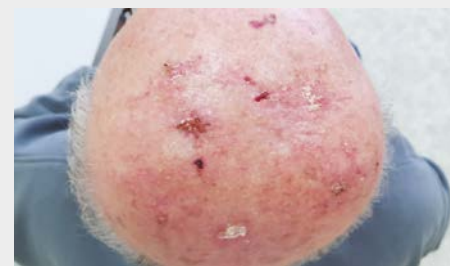
Plán terapie

Pacient byl informován o povaze a všech možnostech léčby onemocnění. Byla doporučena léčba lokálním ingenol mebutátem v režimu aplikace 1x denně 3 dny po sobě lékařem kvůli správné aplikaci i ceně přípravku. Provedena edukace pacienta – vysvětlen průběh ošetření, následná režimová opatření a možné nežádoucí účinky (zarudnutí, otok, pálení, svědění, mokvání, tvorba puchýřů a olupování kůže). Intenzita nežádoucích účinků je velmi individuální.

18. 2. 2019 – 1. den aplikace Picato gel 150 µg/g (ingenol mebutát):

Balení Picato se uchovává v lednici a obsahuje 3 tuby gelu (doporučeno 1x denně 1 tuba 3 dny po sobě). 1. den aplikován gel prstem na postižená místa a ponechán volně působit 15 minut pod kontrolou lékařem. Poté pacient propuštěn domů s doporučením neumývat ošetřenou plochu minimálně po dobu 6 hodin. V případě pálení možno mírně chladit gelovými polštářky, na promazání možno použít hojivá externa (např. Bepanthen plus mast) (Obr. 1–3).

Obr. 1. 18. 2. 2019

Obr. 2. 18. 2. 2019

Obr. 3. 18. 2. 2019

19. 2. 2019 – 2. den aplikace Picato gel 150 µg/g (ingenol mebutát):

Pacient po první aplikaci pociťoval pouze mírné pálení bez nutnosti chlazení, neaplikoval žádná lokální externa. Lokální kožní reakce zahrnovala jen na některých ošetřených ložiscích mírné zarudnutí, náznak tvorby puchýřků, mokvání 2 ložisek. Otevřena 2. tuba gelu a prstem nanesen gel na postižená místa a ponechán volně působit

Obr. 4. 19. 2. 2019

Obr. 5. 19. 2. 2019

Obr. 6. 19. 2. 2019

15 minut pod kontrolou lékařem. Poté pacient propuštěn domů se stejnými doporučeními jako předchozí den (Obr. 4–6).

20. 2. 2019 – 3. den aplikace Picato gel 150 µg/g (ingenol mebutát):

Pacient po druhé aplikaci pociťoval mírné pálení bez nutnosti chlazení, dále svědění, neaplikoval žádná lokální externa. Lokální kožní reakce zahrnovala v ložiscích a jejich okolí zarudnutí, náznak tvorby puchýřků s mokváním a olupováním kůže. Otevřena poslední, 3. tuba gelu a proveden stejný postup ošetření jako v předchozích 2 dnech. Poté pacient propuštěn domů se stejnými doporučeními jako předchozí dny. Pacient snášel léčbu velmi dobře (Obr. 7–8).

Obr. 7. 20. 2. 2019

Obr. 8. 20. 2. 2019

8. 3. 2019 – kontrola 16 dní po dokončené terapii Picato gel 150 µg/g:

Pacient aplikoval do kontroly Bepanthen plus mast, hojení bylo velmi rychlé a bez komplikací. Ošetřená ložiska zhojena prorůžovělými makulózními ploškami, v 1 místě erytém s excoriací vel. 3 × 3 mm, jizva po excizi spinaliomu klidná, bez recidivy. Pacient byl s výsledkem léčby velmi spokojen, kosmetický efekt je vynikající (Obr. 9–12).

Závěr

Ingenol mebutát obsažený v přípravku Picato gel 150 µg/g je moderním přípravkem v léčbě aktinických keratóz (AK) působícím selektivně na mutované buňky aktivací normální imunitní re-

akce. Je hrazen z veřejného zdravotního pojištění pacientům se 4–8 viditelnými lézemi nehyperkeratotické, nehypertrofické AK na ploše menší nebo rovno 25 cm² na obličeji nebo vlasové pokožce,

Obr. 9. 8. 3. 2019

Obr. 10. 8. 3. 2019

Obr. 11. 8. 3. 2019

Obr. 12. 8. 3. 2019

kteří v minulosti prodělali léčbu kryoterapií a dosáhli věku 18 let. Hodnocení úspěšnosti terapie se provádí přibližně za 8 týdnů po léčbě. Hrazeny jsou maximálně 2 cykly. Velmi důležitou vlastností ingenol mebutátu je skutečnost, že eliminuje rovněž subklinické, okem nedetekovatelné, léze a má vynikající kosmetický efekt a jednoduchou a rychlou aplikaci nezatažující pacienta. Při správné edukaci a compliance pacienta si tuto léčbu může provádět doma sám.

Picato®
(ingenol mebutate) gel
0,015%

Průlom v rychlosti léčby aktinické keratózy

Pouze 3 dny aplikace

Zkrácená informace o léčivém přípravku

Název léčivého přípravku: Picato® 150 mikrogramů/g gel. **Složení:** Jeden gram gelu obsahuje ingenoli mebutas 150 µg. Jedna tuba obsahuje ingenoli mebutas 70 µg v 0,47 g gelu. **Léková forma:** Gel. **Indikace:** Topická léčba nehyperkeratotické, nehypertrofické solární (aktinické) keratózy u dospělých. **Dávkování a způsob podání:** Solární keratóza na obličeji a vlasové pokožce u dospělých: Jedna tuba přípravku aplikována na postižené místo jednou denně po dobu tří po sobě jdoucích dnů. Gel z tuby se má vymačkat na špičku prstu; rozetře se rovnoměrně po celém postiženém místě a počká se 15 minut, než zaschne. K ošetření postiženého místa o rozměru 25 cm² se má použít obsah jedné tuby. Pouze pro jednorázové použití. **Kontraindikace:** Hypersenzitivita na léčivou látku nebo na kteroukoli pomocnou látku léčivého přípravku. **Zvláštní upozornění:** Kontakt s očima může způsobit chemickou konjunktivitidu a popálení rohovky. Nesmí dojít k požití přípravku. Aplikace přípravku se nedoporučuje, dokud nedojde ke zhojení kůže po léčbě jakýmkoli předchozími léčivými přípravky nebo po chirurgickém zákroku. **Interakce:** Nebyly provedeny žádné studie interakcí. **Těhotenství a kojení:** Podávání přípravku v těhotenství se z preventivních důvodů nedoporučuje. Kojící matka musí být poučena o tom, že je nutné dávat pozor, aby se její dítě nedostalo do kontaktu s léčeným místem po dobu šesti hodin po aplikaci přípravku Picato®. **Nežádoucí účinky:** Mezi nejčastěji hlášené nežádoucí účinky patří lokální kožní reakce včetně erytému, odlupování/šupinatění kůže, tvorby krust, otoků, tvorba vezikul a pustul a eroze/ulcerace v místě aplikace gelu obsahujícího ingenol-mebutát. Po aplikaci ingenol-mebutátu došlo u většiny pacientů (>95 %) ke vzniku jedné či více lokálních kožních reakcí. Během léčby obličeje a vlasové pokožky byly hlášeny infekce v místě aplikace. **Uchovávání:** Uchovávejte v chladničce (2 °C – 8 °C). **Držitel rozhodnutí o registraci:** LEO Laboratories Ltd., 285 Cashel Road, Crumlin, Dublin 12, Irsko. **Registrační číslo:** EU/1/12/796/001. **Způsob výdeje a hrazení:** Výdej je vázán na lékařský předpis. Léčivý přípravek je částečně hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. **Datum revize textu:** 13.7.2017. **Před předepsáním léčivého přípravku si přečtěte plnou verzi souhrnu údajů o přípravku.** Reklama na léčivý přípravek.